PESTEN

CONTACTPERSONEN

PREVENTIE

- Werk aan een **goede groepssfeer:**
  - Organiseer **kennismakingsspelletjes en losmakers**, vooral in het begin van het jaar maar ook erna. Wanneer kinderen elkaar goed kennen zullen ze minder snel pesten.
  - Erken als leiding de kwaliteiten van elk lid: **complimenten** geven, ... Zo zullen ze dat onderling ook doen.
  - Voorzie **afwisseling** in spellen zodat iedereen de kans heeft om uit te blinken (fysiek, creatief, intellectueel,...)
- Neem als leidingsploeg een **duidelijk standpunt** in over pesten:
  - **Reageer beter te snel** dan te traag op kwetsende opmerkingen.
  - **Let op patronen** in conflicten tussen leden. Vaak dezelfde leden? Dezelfde soort opmerkingen/conflicten? Dit algemeen aankaarten bij de groep laat zien dat jullie open staan voor gesprekken over dit thema.
- Stimuleer de leden in geval van ruzie om deze zelf op te lossen maar neem **geen negerende houding** aan.
- Let op veranderingen in gedrag en neem steeds de leden serieus wanneer ze naar de leiding stappen.

AANPAK

- Kies bewust voor een **confronterende of niet-confronterende aanpak**. Dit hangt af van de **duur, impact** en de **status** van de pester en gepestte in de groep.
  - Bij een confronterende aanpak zet je in op individuele gesprekken met **beide partijen** en kies je voor een groepsgesprek waar **concreet** gekeken wordt naar de pestsituatie.
  - Bij een niet-confronterende aanpak is het een optie om **geen** gesprek te hebben met de pester en is het groepsgesprek **algemeen** over de groepssfeer.
- Houd in de eerste plaats rekening met de gepestte, maar ook met de pester én de groep.
  - Pesten gebeurdt vaak vanuit een onderliggend probleem bij de pester: onzekerheid, wordt zelf op school gepest, moeilijke thuissituatie,... Kijk dus verder dan de pestsituatie zelf.
  - Ook de **groep** moet aandacht krijgen (zie houding naar de groep).
- Ga in **gesprek** met gepestte (en pester) apart: Hoe? Wanneer? Waarom? –> Focus niet te veel op de feiten maar eerder op de **gevoelens**.
- Maak **afspraken** met de gepesste over de stappen die volgen. Onderneem er geen zonder eerst te bespreken: Wat kan ik doen om te helpen? De rest van de leidingsploeg betrekken? Hoe communiceren naar de groep? Wat wil je veranderen? Ouders betrekken? ...
- **Onderneem de stappen** die afgesproken zijn en ga **eventueel opnieuw in gesprek**.
- Moeilijkheden? Contacteer de **contactpersonen** (dit kan uiteraard ook al vroeger) en de **bronnen** (z.o.z.).

HOUDING NAAR DE GROEP

- De groep betrekken is bij het grootste deel van de pestgevallen een stap die best ondernomen wordt.
- In de **drive** vind je een document terug met **vragenlijsten** die je op voorhand naar leden en hun ouders kunt sturen. Op de antwoorden kan je dan verder bouwen tijdens het gesprek.
- Let op het volgende tijdens een groepsgesprek:
  - Praat in de **ik-vorm**: Ik heb gemerkt, Ik ben bezorgd, ik zie,...
  - Keur alleen **gedrag** af, niet de leden zelf.
  - Leg steeds uit **waarom** iets niet oké is.
  - Vermijd zo veel mogelijk de **namen** van de pester en gepestte.
  - **Concrete voorbeelden** van pestend gedrag aanhalen kan duidelijkheid geven en laat zien dat erop gelet wordt.

EXTRA INFO

- **Tumult**

Tumult biedt heel wat **bruikbare kennis voor jeugdverenigingen** of andere organisaties die werken met kinderen en jongeren.

- Wij pestvrij-toolkit (voorkomen én reageren)
  - Een **roadmap** met bouwstenen, inspiratie, opdrachten en concrete acties.
  - ◦ **Kennisversterkers** over “Wat is pesten?/Hoe reageren?”
- Een uitgebreide **visie** rond pesten
- **No Blame**: document gebaseerd op meestgestelde vragen rond de aanpak van pestproblematieken

- **Pimento**: EDUbox online pesten

Pimento is een organisatie die gespecialiseerd is in het begeleiden van jongeren en jeugdwerk rond sociale thema’s zoals pesten, groepsdynamiek en inclusie.

- **Handleidingen** voor jongeren en jeugdwerkers (per leeftijdscategorie)
- Materiaal over **online pesten**
- **Gesprekskaarten**
- Een **inspiratiegids** om in te zetten op positieve interacties, vooral voor tijdens de eerste weken van het jaar (de gouden weken)

- **Kiva-systeem**

Het KiVa-systeem is een wetenschappelijk onderbouwd antipestprogramma dat zich richt op het versterken van de groepssfeer en het voorkomen van pesten in scholen en jeugdorganisaties.
In plaats van alleen de pester en het slachtoffer aan te pakken, betrekt KiVa de hele groep om een positieve en veilige omgeving te creëren.
Het programma biedt concrete lespakketten, spelvormen en gespreksmethodieken om pestgedrag te herkennen, bespreekbaar te maken en effectief te verminderen.

Heb je opmerkingen of aanvullingen? Contacteer de contactpersonen.